

สิทธิหน้าที่ผู้ถูกดำเนินการทางวินัย

โดย

ประวิทย์ เป็รื่องการ

น.บ., ร.ม., Ph.D.

ผู้อำนวยการพิเศษด้านวินัย

สิทธิของผู้ถูกดำเนินการทางวินัย

๑. กรณีถูกสอบสวนทางวินัย มีสิทธิดังนี้

(๑) นำทนายความ หรือ

(๒) ที่ปรึกษา

เข้าฟังคำชี้แจงหรือให้ปากคำของตนได้ (ข้อ ๒๖ ว.๒)

แต่ห้ามพูดแทนผู้ถูกกล่าวหา

ให้ฟังเพื่อจับประเด็นช่วยเหลือผู้ถูกกล่าวหาในภายหลัง

๒. สิทธิได้รับการสอบสวนให้ได้ความจริง/ยุติธรรม โดยไม่ชักช้า

(ข้อ ๒๖ วรรค ๑)

๓. ข้าราชการผู้เป็นพยาน ถูกข่มขู่ คุกคาม มีสิทธิได้รับการคุ้มครองพยาน ดังนี้ (ข้อ ๓๘-๔๔)

(๑) ให้ผู้นั้นทำคำร้องเป็นหนังสือยื่นต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น
ขอให้คุ้มครอง โดย

- ๑) ไม่เปิดเผยชื่อ หรือข้อมูลที่จะทำให้ทราบตัวพยาน
- ๒) ไม่ใช้อำนาจกลั่นแกล้ง กระทบสิทธิในทางเสียหาย
- ๓) ไม่ให้ถูกกลั่นแกล้ง หรือถูกข่มขู่

(๒) ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจะดำเนินการตามจำเป็นก่อนปฏิบัติ ตามขั้นตอนของกฎหมายก็ได้

(๓) กรณีผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นยังไม่คุ้มครอง/ไม่เพียงพอ ให้ พยานร้องต่อนายกฯ เป็นหนังสือ

(๔) นายกฯ ได้รับคำร้อง หรือความปรากฏ ถ้าเชื่อว่ามีมูลตามอ้าง ต้องคุ้มครองทันที

(๕) หากจำเป็น อาจให้ไปช่วยราชการ สจร.โดยความสมัครใจได้

(๖) กรณีนายกฯ ยังไม่คุ้มครอง/ไม่เพียงพอ ให้พยานยื่นหนังสือต่อ ก. จังหวัด

(๗) ถ้า ก.จังหวัดเชื่อคำอ้าง ต้องมีมติให้มาช่วยราชการ สธจ.แล้ว
แจ้งนายกฯ ทราบ

(๘) หากนายกฯ เป็นคู่กรณีกับพยาน ให้ ก.จังหวัดมีมติให้ช่วยราชการ
สธจ.

(๙) กรณีนายกฯ ไม่คุ้มครอง/ไม่เพียงพอ ถือว่าไม่ปฏิบัติหน้าที่ให้
ถูกต้องตามกฎหมาย ก.จังหวัดต้องมีมติแจ้งผู้กำกับดูแล
ดำเนินการต่อไป

(๑๐) การคุ้มครองต้องกระทำในโอกาสแรกที่ทำได้ โดย

๑) เริ่มตั้งแต่มีการให้ถ้อยคำ

๒) จนกว่าจะสั่งยุติเรื่อง

๓) การดำเนินการทางวินัยตัวการสำคัญเสร็จสิ้น

๔) เหตุแห่งการคุ้มครองพยานหมดสิ้นไป

กรณีอยู่ สทจ.ให้ ก.จังหวัดมีมติให้กลับไปที่เดิม

๕. นายกฯ เป็นคู่กรณี/ถูกกล่าวหาพร้อม ร้อง ก.จังหวัด (ข้อ ๔๙ วรรค ๑)

(๑) ต้องทำความให้ปรากฏแก่ ก.จังหวัด

(๒) ก.จังหวัด ต้องตรวจสอบ

(๓) หากพบเป็นความจริง ต้องมีมติคัดเลือกคณะกรรมการ

(๔) ส่งรายชื่อคณะกรรมการสอบสวนให้นายกฯ ออกคำสั่งตั้ง

๕. สิทธิได้รับแจ้งคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (สว.๑)

(๑) เมื่อมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนแล้ว

(๒) ให้นายกฯ แจ้งคำสั่งให้ทราบโดยเร็ว

๑) ได้รับมอบสำเนาคำสั่ง ๑ ฉบับ

๒) ลงลายมือชื่อวันเดือนปีที่ทราบเก็บไว้ในสำนวน
เพื่อประโยชน์ในการคัดค้านกรรมการสอบสวน

[ข้อ ๕๑ (๑)]

๖. สิทธิในการคัดค้านกรรมการสอบสวน ถ้าเห็นว่ากรรมการมีเหตุ
อย่างหนึ่งอย่างใด ต่อไปนี้ (ข้อ ๕๔)

(๑) รู้เห็นเหตุการณั

(๒) มีประโยชน์ได้เสีย

(๓) โกรธเคืองกัน

(๔) เป็นญาติผู้กล่าวหา

(๕) เหตุอื่นที่อาจเสียความเป็นธรรม

(๖) ให้ผู้คัดค้าน ดำเนินการ ดังนี้

- ๑) ยื่นหนังสือคัดค้านต่อนายกฯ
- ๒) ภายใน ๗ วัน นับแต่ทราบคำสั่ง หรือวันทราบเหตุ
- ๓) ในหนังสือต้องแสดงเหตุว่าจะไม่เป็นธรรมอย่างไร
- ๔) ได้รับแจ้งผลการพิจารณาคำคัดค้านเป็นหนังสือภายใน ๑๕ วัน นับแต่ยื่นหนังสือคัดค้าน (กรณีนายกฯ เลือกกรรมการ) หรือ ๓๐ วัน (กรณี ก.จังหวัดคัดเลือก)
- ๕) เมื่อพ้นกำหนดดังกล่าวยังไม่ได้รับแจ้ง และผู้ถูกคัดค้านยังสอบต่อ ให้ร้องทุกข์ต่อ ก.จังหวัด

๗. สิทธิได้รับแจ้งและอธิบายข้อกล่าวหา (สว.๒) (ข้อ ๖๐)

(๑) ต้องได้รับหนังสือเรียกจากกรรมการ เพื่อชี้แจง สว.๒

(๒) ต้องได้รับหนังสือแจ้งว่า มีสิทธิได้รับแจ้ง สว.๓/อ้างพยานหลักฐาน/นำสืบแก้

(๓) กรรมการต้องมอบ สว.๒ ให้ไว้ ๑ ฉบับ แล้วลงชื่อเป็นหลักฐาน

(๔) กรรมการต้องแจ้งว่าได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร

(๕) จะรับสารภาพหรือไม่ก็ได้ ถ้ารับสารภาพกรรมการต้องแจ้งว่าผิดกรณีใด ตามข้อใด ถ้ายืนยัน ให้กรรมการบันทึกพร้อมเหตุผล

๘. สิทธิได้รับแจ้งสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา

(สว.๓) (ข้อ ๖๑)

(๑) ได้รับหนังสือเรียกจากกรรมการให้มาพบ เพื่อแจ้ง สว.๓

(๒) ได้รับมอบสำเนา สว.๓ จำนวน ๑ ฉบับ

(๓) ได้รับคำถามจากกรรมการ ๒ กรณี

๑) ถ้ายื่นคำชี้แจงเป็นหนังสือ ต้องยื่นภายใน ๑๕ วัน หรือ

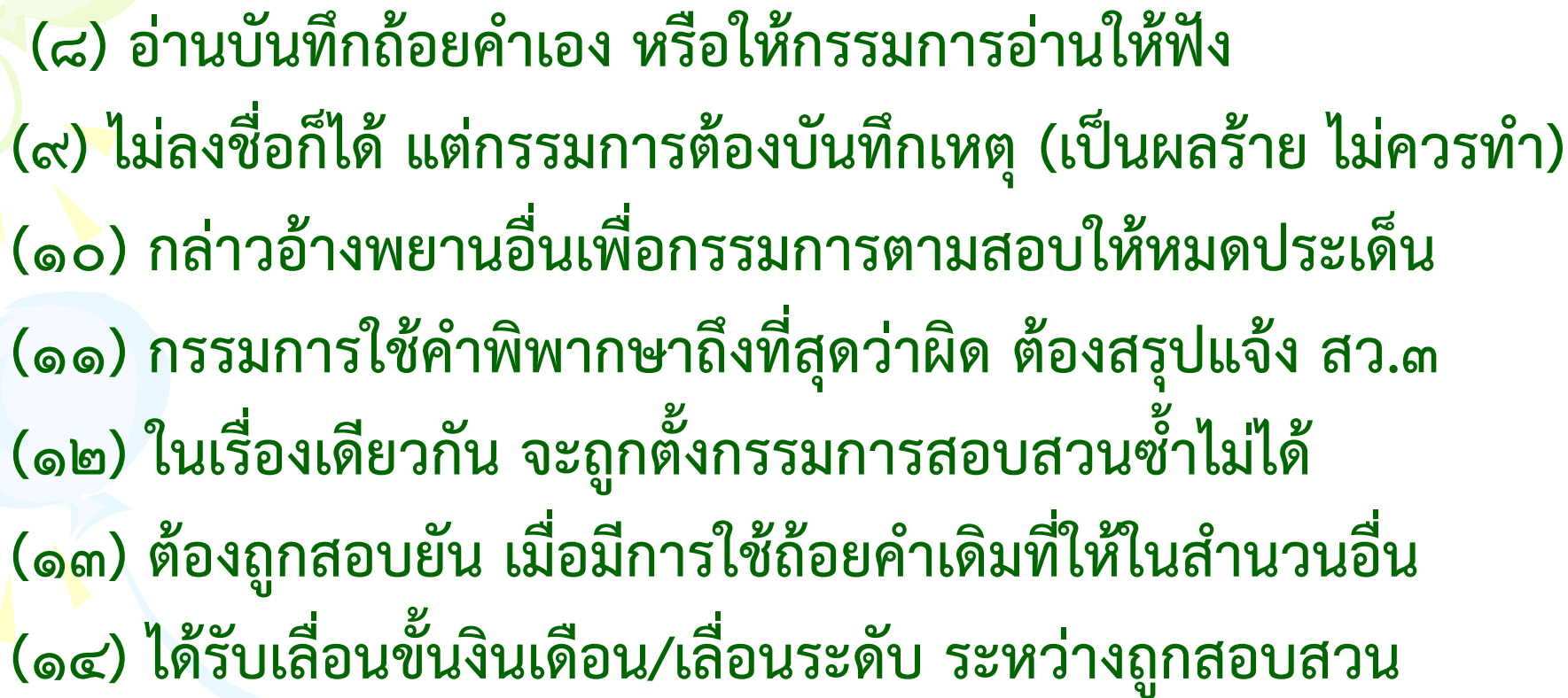
๒) ถ้าจะให้ถ้อยคำ ต้องนัดโดยเร็ว

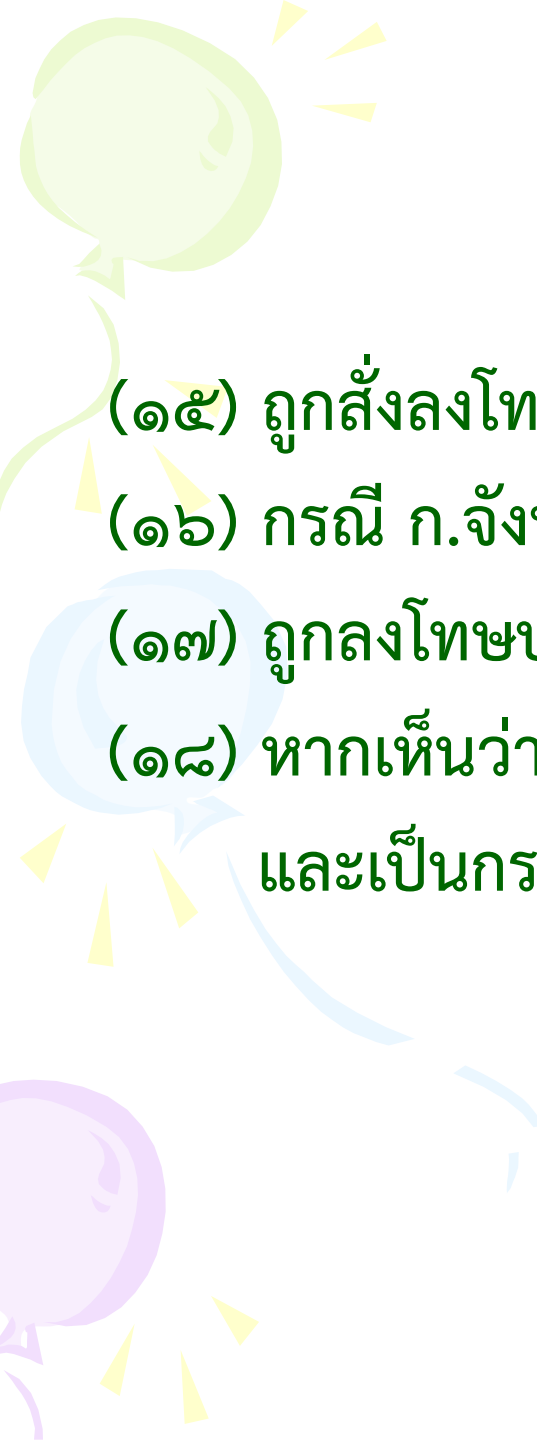
๙. สิทธิอื่นระหว่างถูกสอบสวน

- (๑) นำหลักฐานมาเอง หรืออ้างให้กรรมการเรียกมาก็ได้
- (๒) ขอชี้แจง/นำสืบก่อนกรรมการเสนอสำนวนได้ ถ้ามีเหตุผล
- (๓) ถ้ามีพยานหลักฐานเพิ่มเติม ขอชี้แจงเพิ่มเติมได้
- (๔) ให้ถ้อยคำแล้วก่อนการสอบสวนเสร็จ ชี้แจง/นำสืบเพิ่มเติมได้
- (๕) ชี้แจงเพิ่มเติมระหว่างนายกฯ พิจารณาได้
- (๖) ต้องไม่ถูกล่อลวง ชูเชิญ ให้สัญญา ระหว่างถูกสอบสวน
- (๗) ลงลายมือชื่อกำกับการให้ถ้อยคำ/แก้ไขถ้อยคำของตน

-
- (๘) อ่านบันทึกถ้อยคำเอง หรือให้กรรมการอ่านให้ฟัง
  - (๙) ไม่ลงชื่อก็ได้ แต่กรรมการต้องบันทึกเหตุ (เป็นผลร้าย ไม่ควรทำ)
  - (๑๐) กล่าวอ้างพยานอื่นเพื่อกรรมการตามสอบให้หมดประเด็น
  - (๑๑) กรรมการใช้คำพิพากษาถึงที่สุดว่าผิด ต้องสรุปแจ้ง สว.๓
  - (๑๒) ในเรื่องเดียวกัน จะถูกตั้งกรรมการสอบสวนซ้ำไม่ได้
  - (๑๓) ต้องถูกสอบย้อน เมื่อมีการใช้ถ้อยคำเดิมที่ให้ในสำนวนอื่น
  - (๑๔) ได้รับเลื่อนขั้นเงินเดือน/เลื่อนระดับ ระหว่างถูกสอบสวน

-
- (๑๕) ถูกสั่งลงโทษไม่หนักกว่าภาคทัณฑ์ เลื่อนเงินเดือน/ระดับได้
  - (๑๖) กรณี ก.จังหวัดลดโทษ เงินเดือนที่ตัด/ลด ได้รับคืน
  - (๑๗) ถูกลงโทษปลดออกจากราชการ ได้รับบำเหน็จบำนาญ
  - (๑๘) หากเห็นว่าการดำเนินการทางวินัยตอนใดทำไมไม่ถูกต้อง และเป็นกรณีที่ยื่นอุทธรณ์ไม่ได้ ให้ร้องทุกข์ต่อ ก.จังหวัด

หน้าที่ของผู้ถูกดำเนินการทางวินัย

๑. เมื่อถูกกันเป็นพยานแล้ว ต้อง

(๑) มาให้ถ้อยคำ

(๒) มาแล้ว ต้องให้ถ้อยคำ

(๓) ให้ถ้อยคำที่เป็นประโยชน์

(๔) ให้ถ้อยคำตามสัจจริง

(๕) ไม่กลับคำให้การ

ไม่เช่นนั้นจะถูกเลิกกันเป็นพยานและถูกดำเนินการทางวินัยต่อไป

๒. เมื่อมีคำสั่งแต่งตั้งกรรมการสอบสวน ต้อง

- ▶ (๑) ลงชื่อรับทราบคำสั่ง สว. ๑
- ▶ (๒) มาพบกรรมการ และลงชื่อรับทราบ สว.๒
- (๓) มาพบกรรมการ และลงชื่อรับทราบ สว.๓
- (๔) ให้ถ้อยคำต่อกรรมการสอบสวนตาม สว.๔
- (๕) ต้องปฏิบัติตามคำสั่งลงโทษ

ขอบคุณครับ